

RADOVAN DÁVID
vzdělávací společnost

si dovoluje Vás pozvat na seminář

„Kompetence a zákonná zmocnění – co nesmí opatrovník činit“

Akreditace Ministerstva práce a sociálních věcí

Akreditace Ministerstva vnitra České republiky

Termín a místo konání: 26. září 2025 od 9:00 do 15:00

online

Lektor: JUDr. Ing. Radovan Dávid, Ph.D.

lektor na právnických fakultách (Brno a Bratislava), šestnáctiletá praxe asistenta soudce Ústavního soudu, člen Světové organizace pro rodinné právo, čestný člen Profesní komory sociálně-právní ochrany dětí, člen redakční rady Juridical Analytical Journal, autor desítek článků, monografií (mimo jiné učebnice rodinného práva a civilního práva procesního) a komentářů (mimo jiné k občanskému zákoníku, občanskému soudnímu řádu, zákonu o zvláštních řízeních soudních a exekučnímu řádu)

Opatrovník zletilé osoby má přísně vymezené pravomoci a nesmí překračovat zákonem stanovené kompetence. Cílem školení je přehledně vymezit hranice opatrovnického zastoupení a ukázat účastníkům, které úkony opatrovník nesmí činit, ať už kvůli nedostatku zmocnění, střetu zájmů, nebo z důvodu nutnosti souhlasu soudu. Součástí bude i přehled nejčastějších pochybení, judikatura, kazuistiky i doporučení pro správný výkon veřejného i individuálního opatrovnictví.

Na konci vzdělávacího programu bude účastník schopen:

- rozpoznat zákonné hranice výkonu opatrovnictví
- odlišit úkony, které opatrovník nesmí činit bez souhlasu soudu
- identifikovat střet zájmů a jeho právní důsledky
- předcházet nejčastějším pochybením v praxi
- dodržet zákonná pravidla při majetkových i osobních rozhodnutích
- komunikovat správně s institucemi i s opatrovancem

- vést dokumentaci o činnosti opatrovníka
- spolupracovat s dohledovým orgánem a soudem
- reagovat na stížnosti a podněty zákonným způsobem
- působit v roli opatrovníka profesionálně, důvěryhodně a eticky

Obsah kurzu:

1. Právní základ opatrovnictví a omezení svéprávnosti

- vymezení svéprávnosti a její omezení podle občanského zákoníku
- ustanovení opatrovníka – účel a rozsah zmocnění
- zásada subsidiarity a respekt k autonomii
- opatrovnictví vs. asistence vs. podpora
- soudní rozhodnutí jako určující rámec
- možnost změny nebo zrušení opatrovnictví
- zásady interpretace rozsahu zmocnění

2. Základní kompetence opatrovníka zletilého

- zastupování v běžných právních jednáních
- zastupování v řízeních před soudy a úřady
- péče o osobní a majetkové záležitosti
- udržování kontaktu s institucemi
- vstupování do komunikace s rodinou a okolím
- podávání žádostí, návrhů a podnětů
- koordinace péče a podpory
- dokumentační povinnosti a zprávy soudu

3. Úkony, které opatrovník nesmí činit bez souhlasu soudu

- nakládání s nemovitým majetkem opatrovance
- přijetí nebo odmítnutí dědictví
- uzavírání půjček, úvěrů nebo ručení
- vzdání se práva nebo jeho uznání
- uzavření smlouvy o výpůjčce, výpověď z bytu
- změna bydliště nebo umístění do zařízení
- zásahy do tělesné integrity (např. souhlas s operací)
- další případy vyžadující schválení dle § 467 a násl. OZ

4. Jednání v rozporu se zájmem opatrovance

- konflikt zájmů a jeho právní důsledky
- smlouvy mezi opatrovníkem a opatrovancem
- přisvojování majetku nebo příjmů opatrovance
- zamlčení informací nebo podávání nepravdivých zpráv
- nedostatečná spolupráce s odborníky nebo soudem
- vystupování jménem opatrovance bez právního titulu
- porušení mlčenlivosti a ochrany soukromí

- následky pro odpovědnost opatrovníka a možnost odvolání

5. Nejčastější pochybení v praxi opatrovnictví

- překračování kompetencí bez vědomí soudu
- nepodávání zpráv nebo účelové zkreslení reality
- neinformování opatrovance o důležitých skutečnostech
- omezování kontaktu opatrovance s okolím
- neoprávněné zásahy do majetku nebo účtů
- nesprávná komunikace s úřady nebo lékaři
- nepřehledná dokumentace a opomenutí
- nesoulad s rozhodnutím soudu o rozsahu svéprávnosti

6. Právní ochrana opatrovance a dohled nad opatrovníkem

- úloha soudu při kontrole výkonu opatrovnictví
- pravidelné podávání zpráv a účetních dokladů
- možnost výměny nebo odvolání opatrovníka
- role kolizního opatrovníka a veřejného opatrovníka
- zásah OSPOD a podněty od okolí
- vztah mezi zjištěním pochybení a soudním řízením
- možnosti obrany opatrovance
- rozhodnutí ESLP a Ústavního soudu

7. Etické a lidskoprávní limity výkonu opatrovnictví

- autonomie, důstojnost a nejlepší zájem člověka
- právo být slyšen a právo vyjádřit přání
- ochrana před svévolí i před pasivitou opatrovníka
- zásada podpory a nikoli nahrazování vůle
- význam partnerského přístupu a nedirektivnosti
- etická dilemata každodenní praxe
- meze profesionality vs. lidského vztahu
- vztah opatrovníka k instituci, rodině i společnosti

8. Doporučení pro praxi a prevence pochybení

- jasná vnitřní pravidla výkonu veřejného opatrovnictví
- smluvní dokumentace a informovaný souhlas
- spolupráce s právníkem a metodikem
- záznamy a důkazní dokumentace každého úkonu
- včasné konzultace a vyžádání stanoviska soudu
- kontrola vlastní praxe ve vztahu k pravomocem
- pravidelné vzdělávání a supervize
- reagování na podněty a stížnosti profesionálně

9. Diskuse a závěr školení